

MARÇ

Orfeo ed Euridice, de C. W. Gluck (1762)

Llibret de Rainiero di Calzabigi

Christoff Willibald Gluck (1714-1787) ha passat a la història com el gran reformador de l'òpera, el compositor que va retornar al gènere l'essència dramàtica. Som a la segona meitat del segle XVIII, quan el públic que omplia els teatres, avorrit ja de la rigidesa de l'anomenada òpera seria barroca, gaudia cada cop més amb històries basades en l'energia modulant de les passions humanes, conduïdes amb la palpitació rítmica de la narració, la bellesa de les melodies, l'eficàcia dramàtica del material sonor i l'esperança de poder gaudir de finals feliços. Som als temps de les comèdies burgeses de Carlo Goldoni (1707-1793), gairebé als prolegòmens de la Revolució Francesa. Segle de llums i empenedoria, a tocar, també, de l'edat d'or que tan bé representen les obres de Franz Joseph Haydn (1732-1809) o Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791).

Sense oblidar els precedents, als inicis del barroc, que ens serviran per endinsar-nos en el tema de la dialèctica afectiva, anirem entrant a poc a poc en el terreny pantanós del món de la parella "en música", i ho farem a través de les peripècies dels amants més emblemàtics de la història de la cultura occidental: Orfeu i Eurídice. És en aquesta òpera (i de ben segur en altres propostes de compositors coetanis, com ara l'Antígona de Tomasso Traetta) on pren peu un nou llenguatge, el recitatiu acompanyat, basat en el concepte d'emoció dinàmica i en una eficaç maquinària orquestral instrumentada amb la intenció de reforçar el sentimentalisme, el caràcter incert de les passions i el litigi emotiu dels personatges.

Conferència prèvia de l'òpera

Durada: de 17 h a 20.30 h

Data: dimarts, 4 de març, a les 17 h

ABRIL

L'elisir d'amore, de Gaetano Donizetti (1832)

Llibret de Felice Romani Gaetano Donizetti

Ens convida, a partir d'un relat sense arestes, a la llàgrima fàcil i al divertiment, utilitzant en clau teatral les pors a no ser acceptat de Nemorino, la seva tendra ignorància i la vitalitat carregada d'erotisme d'Amina, amb un final on la puresa del desfici amorós és capaç de superar, si més no en termes de ficció, tots els condicionants de classe. L'Elisir, quasi una comèdia romàntica en música, és l'altra cara del romanç de Tristany i Isolda, reinventat uns anys més tard per Richard Wagner (1813-1883), ja que recull en clau d'humor, com ja havia fet segles abans William Shakespeare, el motiu d'una substància màgica capaç de provocar la passió, i el confronta amb la puresa anímica de Nemorino. Ho fa, però, a la mida del públic burgès al qual va adreçada la història, i substituint per la racionalitat del coneixement i la força dels sentiments amorosos les creences màgiques.

Conferència prèvia de l'òpera

Durada: de 17 h a 20.30 h

Data: dimarts, 1 d'abril, a les 17 h

MAIG

La bohème, de Giacomo Puccini (1895)

Llibret de Luigi Illica i Giuseppe Giacosa

Si hi ha un compositor capaç de fer transparent cada detall de la interioritat humana, aquest és Giacomo Puccini (1858-1924). Amb La bohème ens mostra com les dues parelles d'amants, Mimí i Rodolfo, Musetta i Marcello, es construeixen des d'una contraposició que donarà com a resultat un ric mosaic de comportaments afectius. Hi haurà tendresa, agosament, erotisme, provocació, passió, grandesa i misèria, però també violència sorgida de la incapacitat per assumir amb valentia les pròpies responsabilitats... El llenguatge sonor, amarat d'elements romàntics i impressionistes, aconsegueix fer molt propers els personatges, especialment els femenins; tot explicat a temps real, contraposant constantment les petites alegries amb els grans dolors perquè no ens sigui possible eludir les llàgrimes...

Conferència prèvia de l'òpera

Durada: de 17 h a 20.30 h

Data: dimarts, 13 de maig, a les 17 h

ESTRANYS AFECTES, ESTRANYES PARELLES

El món de l'Òpera, de Gluck a Puccini.

Ens adrecem una vegada més a la comunitat universitària i a totes les persones que ens segueixen per presentar una nova edició d'audicions d'òpera comentades. Per a l'ocasió, proposem un itinerari visual i sonor a través de l'abisme, la grandesa i la misèria dels sentiments humans, l'etern moviment de les passions, ingredient essencial en el naixement del gènere melodramàtic. Món dels afectes, doncs, explicats en música, capaços de provocar la riallada sarcàstica o la catarsi de les llàgrimes.

Per perfilar l'enginy, tensarem l'arc entre dos grans dramaturgs, C. W. Gluck (Orfeo ed Euridice) i Giacomo Puccini (La bohème), sense oblidar recalcar en la vitalitat teatral i la tendresa de Gaetano Donizetti (L'elisir d'amore). Des de la reforma operística que a finals del barroc va donar espai dins el gènere melodramàtic al teatre de les emocions, fins a les històries dels amors i desamors veristes narrats en tempo psicològic, us convidem a entrar en aquests estranys afectes, a l'univers interior d'aquestes estranyes parelles, ara "en música".

Organitza:

Antena Cultural Tortosa de la URV

Lloc:

Campus Terres de l'Ebre de la URV

Adreça:

Av. Remolins, 13-15 TORTOSA

Retransmissió d'òpera amb conferència prèvia

Activitat gratuïta amb inscripció a

suportantena.tortosa@urv.cat

Dates:

Dimarts, 4 de març de 2014

Dimarts, 1 d'abril de 2014

Dimarts, 13 de maig de 2014

Col·laboren:

I l'Òpera...?

Cicle d'Òpera al Campus

amb conferència prèvia
a càrrec de M. Rosa Tamarit

Antonio Canova (1754-1822) "Eros i Psyché. Musée du Louvre, Paris